

Pomoc *de minimis* i pomoc publiczna w Programie Interreg V-A Polska-Słowacja ¹

INFORMACJE OGÓLNE

Udzielanie przedsiębiorcom pomocy przez państwo, co do zasady, jest zakazane. Wszelka pomoc przyznawana przez państwo, która zakłóca konkurencję, ponieważ sprzyja niektórym przedsiębiorstwom, jest niezgodna z rynkiem wewnętrznym Unii Europejskiej, jeśli wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

Komisja Europejska reguluje, w jakich okolicznościach istnieje możliwość udzielenia pomocy ze środków publicznych. Zgodna ze wspólnym rynkiem jest pomoc, która ma wyraźny efekt zachęty, jest przyznana z zachowaniem przejrzystości oraz nie wpływa niekorzystnie na warunki wymiany handlowej w sposób sprzeczny ze wspólnym interesem.

Ponadto pomoc o wartości poniżej 200 tys. euro udzielona przez jedno państwo jednemu podmiotowi w ciągu trzech lat nie ma wpływu na zakłócenie wspólnego rynku. Jest to pomoc *de minimis*.

W programie pomoc udzielana jest - zarówno polskim, jak i słowackim partnerom projektów - na podstawie [Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju Rzeczypospolitej Polskiej w sprawie udzielania pomocy *de minimis* oraz pomocy publicznej w ramach programów Europejskiej Współpracy Terytorialnej na lata 2014-2020 z dnia 20 października 2015 r.](#) Rozporządzenie to definiuje kategorie pomocy dopuszczalne w programie oraz warunki jej udzielenia. Zostało ono opracowane na podstawie:

- 1) [rozporządzenia Komisji \(UE\) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r.](#) w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis*,
- 2) [rozporządzenia Komisji \(UE\) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r.](#) uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym (rozporządzenie dotyczące tzw. wyłączeń blokowych).

W ramach projektów może wystąpić pomoc pośrednia (publiczna czy *de minimis*), tj. pomoc udzielana przez partnera projektu odbiorcom końcowym. Ze względu na odmienny od polskiego system udzielania i monitorowania pomocy na Słowacji, i związane z tym nadmierne obciążenia administracyjne oraz zwiększone ryzyko wystąpienia nieprawidłowości po stronie beneficjentów słowackich, partnerzy z Republiki Słowackiej nie mogą udzielać pomocy pośredniej w swoich projektach.

OCENA, CZY WSPARCIE JEST POMOCA PUBLICZNĄ

Ocena przedsięwzięcia pod kątem możliwości udzielenia wsparcia przez państwo zawsze musi zostać przeprowadzona przed udzieleniem pomocy ze środków publicznych. W tym celu należy poddać ocenie, czy odbiorca pomocy jest przedsiębiorstwem, określić jego wielkość i przeprowadzić test pomocy publicznej.

¹ Materiał informacyjny niezastępujący uregulowań prawnych w zakresie udzielania pomocy *de minimis* i pomocy publicznej.

1. Ocena, czy jednostka wnioskująca o wsparcie jest przedsiębiorstwem w rozumieniu prawa Unii Europejskiej.

Niezależnie od formy prawnej oraz sposobu finansowania jednostka prowadząca działalność gospodarczą jest przedsiębiorstwem. Działalnością gospodarczą jest oferowanie towarów lub usług na określony rynek, niezależnie od tego, czy zostanie osiągnięty dochód. Nie odgrywa żadnej roli to, czy beneficjentem jest podmiot sektora prywatnego czy publicznego, i czy jednostka ta jest założona w celu osiągania zysku czy nie. Przedsiębiorstwem może być i organizacja non-profit, i stowarzyszenie branżowe, i jednostka samorządu terytorialnego, jeśli w ramach projektu prowadzi działalność gospodarczą. Nie jest możliwe stworzenie pełnego katalogu działań, w odniesieniu do których można stwierdzić, że jest to działalność gospodarcza.

Budowa ogólnodostępnej infrastruktury finansowanej ze środków publicznych, takiej jak drogi publiczne, mosty, ścieżki rowerowe, ścieżki przyrodnicze, nie jest w tym kontekście działalnością gospodarczą.

2. Określenie wielkości przedsiębiorstwa.

Do kategorii mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) należą przedsiębiorstwa, które spełniają oba niżej wymienione warunki:

- 1) zatrudniają mniej niż 250 pracowników,
- 2) ich roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR.

Przedsiębiorstwa będące własnością lub bezpośrednio czy pośrednio kontrolowane przez jednostki publiczne nie stanowią przedsiębiorstw spełniających kryteria MŚP. Jednostki samorządu terytorialnego są w tym rozumieniu dużymi przedsiębiorstwami.

Poniższa tabela pomaga określić kategorię przedsiębiorstwa.

Kategoria przedsiębiorstwa	Liczba osób zatrudnionych: roczne jednostki robocze (RJR)*	Roczny obrót	LUB	Suma bilansowa
Średnie	< 250	≤ 50 mln euro	LUB	≤ 43 mln euro
Małe	< 50	≤ 10 mln euro	LUB	≤ 10 mln euro
Mikro	< 10	≤ 2 mln euro	LUB	≤ 2 mln euro

*RJR – liczba osób pracujących na pełnych etatach, osoby pracujące dla przedsiębiorstwa, podlegające mu i uważane za pracowników z mocy prawa krajowego, właściciele, partnerzy prowadzący regularną działalność w przedsiębiorstwie i osiągający z niego korzyści finansowe.

3. Test pomocy publicznej.

Do oceny przedsięwzięcia pod kątem wystąpienia pomocy stosuje się tzw. test pomocy publicznej. W poniższej tabeli przedstawiono kryteria testu oraz ich interpretację w kontekście finansowania przedsięwzięć ze środków programu.

Test pomocy publicznej	
Czy dofinansowanie pochodzi ze środków publicznych (np. środki państwowe, preferencyjne kredyty i pożyczki)?	TAK. Dofinansowanie przedsięwzięć w ramach programu pochodzi ze środków publicznych.
Czy w związku z dofinansowaniem przedsięwzięcia ze środków programu przedsiębiorca uzyskuje przewagę na rynku?	Ocena jest przeprowadzana indywidualnie dla każdego projektu.
Czy udzielane wsparcie ma charakter selektywny?	TAK, ponieważ o dofinansowanie na realizację określonych przedsięwzięć mogą ubiegać się przedsiębiorcy tylko z regionów wskazanych w programie.
Czy udzielane wsparcie zakłóca konkurencję na rynku?	Ocena jest przeprowadzana indywidualnie dla każdego projektu. TAK, jeśli przedsiębiorca uzyskuje przewagę na rynku w związku z realizacją przedsięwzięcia.
Czy udzielone przedsiębiorcy wsparcie na realizację projektu wpływa na wymianę handlową w obrębie Unii Europejskiej?	TAK, ze względu na to, że specyfika programu zakłada finansowanie przedsięwzięć o ponadlokalnym oddziaływaniu, tj. jednocześnie obejmujących regiony w obydwu państwach członkowskich uczestniczących w programie.

Spełnienie wszystkich ww. przesłanek łącznie oznacza, że udzielone wsparcie jest pomocą publiczną.

ZASADY UDZIELANIA POMOCY W PROGRAMIE

Podmiotem udzielającym pomocy może być:

- instytucja zarządzająca programem, udzielająca pomocy bezpośredniej
- polski partner wiodący lub polski partner projektu, udzielający pomocy pośredniej.

Polski partner wiodący może udzielić pomocy *de minimis* i pomocy publicznej, jeżeli taką możliwość przewiduje umowa o dofinansowanie projektu. Partner wiodący zlokalizowany w Polsce lub na Słowacji może przekazać uprawnienia w zakresie udzielania pomocy na polskiego partnera projektu, ale w umowie partnerskiej musi zawrzeć zapisy

gwarantujące prawidłowość udzielenia tej pomocy. Partner wiodący odpowiada za przechowywanie dokumentów dotyczących pomocy *de minimis* lub publicznej udzielanej w projekcie przez 10 lat od dnia jej udzielenia. Partnerzy wiodący lub partnerzy projektu zlokalizowani na Słowacji nie mają możliwości udzielania pomocy publicznej i pomocy *de minimis*.

W procesie oceny technicznej złożonych projektów ekspert ds. pomocy publicznej opracowuje rekomendacje dot. występowania pomocy na różnych poziomach (w tym tzw. pomocy pośredniej, kiedy udzielającym pomocy jest któryś z partnerów projektu). W rekomendacjach tych ekspert zawiera informację o tym, w jaki sposób pomoc u danego partnera może zostać wyeliminowana. W przypadku słowackich partnerów, jeżeli partner nie zastosuje się do rekomendacji eksperta i nie dokona zmian powodujących wyeliminowanie tzw. pomocy pośredniej, działanie, w którym pomoc wystąpi, będzie niekwalifikowane.

Pomoc publiczna i pomoc *de minimis* jest udzielana w formie dotacji.

Pomoc publiczna nie może zostać przyznana podmiotom, które na podstawie decyzji Komisji Europejskiej są zobowiązane do zwrotu pomocy publicznej udzielonej wcześniej z jakichkolwiek źródeł.

Do realizacji obowiązków związanych z udzieleniem pomocy *de minimis* lub pomocy publicznej w zakresie przejrzystości, monitorowania i informowania (w tym wystawiania zaświadczeń oraz sprawozdawczości w zakresie udzielenia pomocy bądź informowania o nieudzieleniu pomocy) stosuje się przepisy państwa członkowskiego właściwego dla siedziby instytucji zarządzającej, czyli polskie, w tym w szczególności:

- ustawy z 30.04. 200 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz.U.2016.1808 j.t.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 20.03.2007r. w sprawie zaświadczeń o pomocy *de minimis* i pomocy *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz.U.2015.1983 j.t.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 7.08.2008r. w sprawie sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej, informacji o nieudzieleniu tej pomocy oraz sprawozdań o zaległościach przedsiębiorców we wpłatach świadczeń należnych na rzecz finansów publicznych (Dz. U. z 2016r. poz.1871),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 23.12.2009r. w sprawie przekazywania sprawozdań o udzielonej pomocy publicznej i informacji o nieudzieleniu takiej pomocy z wykorzystaniem aplikacji SHRIMP (Dz. U. z 2014r. poz. 59, z późn. zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 29.03. 2010r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmioty ubiegające się o pomoc *de minimis* (Dz. U.2010.53.311 z późn. zm.),
- rozporządzenia Rady Ministrów z 29.03.2010r. w sprawie zakresu informacji przedstawianych przez podmioty ubiegające się o pomoc inną niż pomoc *de minimis* lub pomoc *de minimis* w rolnictwie lub rybołówstwie (Dz. U. 2010.53.312 z późn. zm.).

W przypadku projektów objętych pomocą publiczną, zasady kwalifikowalności wydatków określają:

- rozporządzenie Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznające niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu,
- rozporządzenie Komisji (UE) 2017/1084 z dnia 14 czerwca 2017 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 651/2014 w odniesieniu do pomocy na infrastrukturę portową i infrastrukturę portów lotniczych, progów powodujących obowiązek zgłoszenia pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego, pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, a także programów regionalnej pomocy operacyjnej skierowanych do regionów najbardziej oddalonych oraz zmieniające rozporządzenie (UE) nr 702/2014 w odniesieniu do obliczania kosztów kwalifikowalnych .

UDZIELANIE POMOCY DE MINIMIS

Pomoc *de minimis* jest pomocą o niskiej wartości, w związku z czym nie wpływa na zakłócenie konkurencji na rynku i wymianę handlową wewnątrz Unii Europejskiej. Nie jest zatem objęta regulacjami dotyczącymi pomocy publicznej. Pomoc *de minimis* może zostać przyznana na wszystkie kategorie kosztów kwalifikowalnych, z zastrzeżeniem szczegółowej weryfikacji pod kątem ich kwalifikowalności w ramach programu.

Podmiot ubiegający się o pomoc *de minimis* składa formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*. Do wniosku o udzielenie pomocy, poza formularzem, o którym mowa powyżej, załącza kopie zaświadczeń o pomocy *de minimis* udzielonej mu przez podmioty polskie w danym roku i w ciągu 2 poprzednich lat albo oświadczenie o wielkości pomocy otrzymanej w tym czasie od tych podmiotów. Jeśli nie uzyskał wsparcia w tym okresie, składa oświadczenie o nieotrzymaniu takiej pomocy. Dokumenty te powinny zostać złożone wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu, jeśli pomocy udziela IZ.

Podmiot uprawniony do udzielenia pomocy *de minimis* sprawdza, czy ostateczny odbiorca spełnia warunki dopuszczalności pomocy *de minimis*. W dniu udzielenia pomocy *de minimis* podmiot udzielający wydaje odbiorcy wsparcia zaświadczenie o udzielonej pomocy. Jeśli w wyniku realizacji projektu okaże się, że wartość faktycznie udzielonej pomocy *de minimis* jest inna niż wartość wskazana w wydanym zaświadczeniu, udzielający wydaje nowe zaświadczenie nie później niż 14 dni od stwierdzenia tego faktu. Wzór zaświadczenia o udzieleniu pomocy *de minimis* wraz z instrukcją wypełniania znajduje się na stronie programu.

Uwaga: Skorzystanie przez polskich płatników podatku dochodowego od osób prawnych/podatku dochodowego od osób fizycznych z możliwości dokonania jednorazowo odpisów amortyzacyjnych od wartości początkowej środków trwałych, o której mowa odpowiednio w art. 16 k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych oraz art. 22 k ust. 7 ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych, stanowi pomoc *de minimis* i powinno zostać uwzględnione w ramach oceny dopuszczalności udzielenia dofinansowania w formie pomocy *de minimis*.

UDZIELANIE POMOCY PUBLICZNEJ

Przyznanie dofinansowania, które jest pomocą publiczną, wymaga spełnienia przez przedsiębiorcę efektu zachęty. Ten warunek nie dotyczy przedsięwzięć w obszarze kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego. Efekt zachęty zostanie spełniony, jeśli przedsiębiorca złoży wniosek o udzielenie pomocy przed rozpoczęciem prac w ramach projektu. Termin

„rozpoczęcie prac” oznacza rozpoczęcie robót budowlanych związanych z inwestycją lub pierwsze prawnie wiążące zobowiązanie do zamówienia urządzeń lub inne zobowiązanie, które sprawia, że inwestycja staje się nieodwracalna, zależnie od tego, co nastąpi najpierw. Zakupu gruntów ani prac przygotowawczych, takich jak uzyskanie zezwoleń i przeprowadzenie studiów wykonalności, nie uznaje się za rozpoczęcie prac.

Podmiot ubiegający się o pomoc publiczną do wniosku o dofinansowanie załącza formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż *de minimis*. Dokument powinien zostać złożony wraz z wnioskiem o dofinansowanie projektu, jeśli pomocy udziela IZ.

Podmiot udzielający pomocy ma obowiązek sprawdzenia, czy wnioskujący o wsparcie spełnia warunki dopuszczalności na podstawie danych zawartych w formularzu.

Zgodnie z zasadami kumulacji pomocy projekt, który otrzymuje wsparcie stanowiące pomoc publiczną, może być finansowany z różnych źródeł stanowiących środki publiczne, pod warunkiem, że:

- 1) środki stanowiące pomoc *de minimis* będą dotyczyły odrębnych kosztów kwalifikowalnych od tych objętych pomocą publiczną;
- 2) jeśli wsparcie z różnych źródeł będzie odnosiło się do tych samych kosztów kwalifikowalnych stanowiących pomoc *de minimis* lub pomoc publiczną, kumulacja kosztów nie może spowodować przekroczenia progów intensywności pomocy lub maksymalnych wartości pomocy.

SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Podmiot udzielający pomocy *de minimis* lub pomocy publicznej ma obowiązek sporządzenia i przekazania sprawozdania o udzielonej pomocy publicznej lub pomocy *de minimis* lub o nieudzieleniu pomocy.

Podmioty polskie przekazują sprawozdanie w systemie SHRIMP w ciągu 7 dni od dnia jej udzielenia. W przypadku zmiany wartości udzielonej pomocy przekazuje się zaktualizowane sprawozdanie w trybie takim samym jak opisany powyżej.

W przypadku nieudzielenia pomocy *de minimis* lub pomocy publicznej w danym roku kalendarzowym, podmioty uprawnione do jej udzielenia przekazują informacje o nieudzieleniu pomocy. Podmioty polskie zamieszczają informację w systemie SHRIMP do 7 stycznia następnego roku.

KATEGORIE POMOCY

1. Regionalna pomoc inwestycyjna

Regionalna pomoc inwestycyjna jest udzielana w odniesieniu do wydatków poniesionych na zakup aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli są spełnione następujące warunki:

- Nabywane aktywa są nowe, z wyjątkiem aktywów nabywanych przez MŚP. Koszty związane z dzierżawą rzeczowych aktywów trwałych można uwzględnić na określonych warunkach, m.in.:

- ✓ dzierżawa/najem gruntów i budynków musi trwać przez okres co najmniej pięciu lat od przewidywanego terminu zakończenia projektu inwestycyjnego;
 - ✓ dzierżawa/najem instalacji lub maszyn musi mieć formę leasingu finansowego i obejmować obowiązek zakupu aktywów przez beneficjenta po wygaśnięciu umowy.
- Wartości niematerialne i prawne kwalifikują się do obliczania kosztów inwestycyjnych, jeżeli spełniają następujące warunki:
 - ✓ należy z nich korzystać wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc;
 - ✓ muszą podlegać amortyzacji;
 - ✓ należy je nabyć na warunkach rynkowych od osób trzecich niepowiązanych z nabywcą; oraz
 - ✓ muszą być włączone do aktywów przedsiębiorstwa otrzymującego pomoc i muszą pozostać związane z projektem, na który przyznano pomoc, przez co najmniej pięć lat.

Kosztami niekwalifikowalnymi są koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją inwestycji i należą do poniższych kategorii:

- ✓ koszty personelu;
- ✓ wydatki biurowe i administracyjne;
- ✓ koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych;
- ✓ wydatki na wyposażenie.

Regionalna pomoc inwestycyjna nie może być udzielona na inwestycję prowadzącą wyłącznie do odtworzenia zdolności produkcyjnych.

W przypadku **inwestycji początkowej** związanej z projektami w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej objętymi rozporządzeniem EWT, intensywność pomocy obszaru (zgodnie z mapą pomocy regionalnej), na którym znajduje się dana inwestycja początkowa, ma zastosowanie do wszystkich partnerów uczestniczących w danym projekcie. Jeżeli inwestycja początkowa mieści się na dwóch lub większej liczbie obszarów objętych pomocą, zastosowanie ma maksymalna intensywność pomocy odnosząca się do tego obszaru objętego pomocą, na którym poniesiono najwięcej kosztów kwalifikowalnych.

Intensywność pomocy regionalnej.

Kod NUTS	Nazwa regionu	Maksymalna intensywność pomocy (w % kosztów kwalifikowalnych)
----------	---------------	---

PL 21	Małopolskie	35%
PL 22	Śląskie	25%
PL 32	Podkarpackie	50%
SK 031	Žilinski kraj	35%
SK 041	Prešovski kraj	35%
SK 042	Košický kraj	35%

Maksymalną intensywność regionalnej pomocy inwestycyjnej w przypadku MŚP zwiększa się o tzw. premie (bonusy). Jeżeli pomoc udzielana jest mikroprzedsiębiorcy lub małemu przedsiębiorcy, bazową intensywność pomocy można podwyższyć o 20 punktów procentowych, z kolei w przypadku średniego przedsiębiorcy, może być ona zwiększona o 10 punktów procentowych.

W przypadku uzyskania regionalnej pomocy inwestycyjnej konieczne jest spełnienie warunku utrzymania wspieranej inwestycji w danym regionie przez co najmniej 5 lat od daty zakończenia jej realizacji.

W przypadku wnioskowania o regionalną pomoc inwestycyjną beneficjent pomocy musi zapewnić wkład finansowy w wysokości co najmniej 25 % kosztów kwalifikowalnych, pochodzący ze środków własnych lub zewnętrznych źródeł finansowania, w postaci wolnej od wszelkiego publicznego wsparcia finansowego.

2. Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego

Pomoc jest udzielana na następujące cele i działania kulturalne:

- ✓ muzea,
- ✓ archiwa,
- ✓ biblioteki,
- ✓ ośrodki lub przestrzenie przeznaczone do celów artystycznych i kulturalnych
- ✓ teatry,
- ✓ kina,
- ✓ opery,
- ✓ sale koncertowe,
- ✓ inne organizacje wystawiające widowiska sceniczne,

- ✓ instytucje odpowiedzialne za dziedzictwo filmowe oraz inne podobne infrastruktury, organizacje i instytucje kulturalne i artystyczne;
- ✓ materialne zasoby dziedzictwa kulturowego, w tym wszelkie formy ruchomego i nieruchomego dziedzictwa kulturowego,
- ✓ obiekty archeologiczne, pomniki, obiekty i budynki historyczne;
- ✓ dziedzictwo naturalne związane z dziedzictwem kulturowym lub jeśli zostały formalnie uznane za dziedzictwo kulturowe lub naturalne przez właściwe organy publiczne państwa członkowskiego;
- ✓ niematerialne zasoby dziedzictwa kulturowego w dowolnej formie, w tym zwyczaje ludowe i rękodzieło;
- ✓ wydarzenia i spektakle kulturalne lub związane ze sztuką,
- ✓ festiwale, wystawy i inne podobne działania związane z kulturą;
- ✓ edukację kulturalną i artystyczną, jak również promowanie lepszego zrozumienia znaczenia ochrony i propagowania różnorodnych form wyrazu kulturowego, za pośrednictwem programów edukacyjnych oraz programów zwiększających świadomość społeczeństwa, m.in. przy zastosowaniu nowych technologii;
- ✓ tworzenie, redagowanie, produkcja, dystrybucja, digitalizacja i publikacja utworów muzycznych i literackich, w tym przekładów.

Kosztami kwalifikowalnymi projektu dotyczącego kultury i zachowania dziedzictwa kulturowego są koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne, w przypadku pomocy inwestycyjnej, oraz koszty działalności operacyjnej, w przypadku pomocy operacyjnej. W przypadku publikowania muzyki i literatury kosztami kwalifikowalnymi są koszty publikacji muzyki i literatury, w tym wynagrodzenie autorów (koszty praw autorskich), tłumaczy, wydawców, inne koszty redakcyjne (korekta tekstu, rewizja), koszty związane z opracowaniem układu tekstu i przygotowaniem do druku oraz koszty drukowania lub publikacji *on-line*.

W przypadku pomocy inwestycyjnej kosztami niekwalifikowalnymi są koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją inwestycji i należą do poniższych kategorii:

- ✓ koszty personelu;
- ✓ wydatki biurowe i administracyjne;
- ✓ koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych;
- ✓ wydatki na wyposażenie

Maksymalna wartość pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji, natomiast zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych *ex ante*, na podstawie rozsądnych prognoz. W przypadku tworzenia, redagowania, produkcji, dystrybucji, digitalizacji i publikacji utworów muzycznych i literackich, w tym przekładów, maksymalna kwota pomocy nie przekracza ani różnicy między kosztami kwalifikowalnymi i zdyskontowanymi przychodami projektu ani 70 % kosztów kwalifikowalnych. W przypadku pomocy operacyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego kwota pomocy nie przekracza poziomu, który jest konieczny, by pokryć straty operacyjne i rozsądny zysk w adekwatnym okresie. Powyższe należy zapewnić na zasadzie *ex ante*, na podstawie rozsądnych prognoz.

W przypadku pomocy na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego nieprzekraczającej 2 mln EUR, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych objętych pomocą publiczną.

Pomoc dla prasy i magazynów, niezależnie od tego, czy są one publikowane w wersji papierowej czy elektronicznej, nie kwalifikuje się do objęcia pomocą na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego.

3. Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną

Kosztami kwalifikowalnymi projektu dotyczącego infrastruktury sportowej i wielofunkcyjnej infrastruktury rekreacyjnej są koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne (w przypadku pomocy inwestycyjnej), oraz koszty operacyjne świadczenia usług w ramach takiej infrastruktury (w przypadku pomocy operacyjnej na infrastrukturę sportową). Koszty operacyjne obejmują koszty, takie jak koszty personelu, materiałów, zakontraktowanych usług, komunikacji, energii, konserwacji, czyszczenia, administracji itp., lecz nie uwzględniają kosztów amortyzacji i kosztów finansowania, jeśli zostały one objęte zakresem pomocy inwestycyjnej.

W przypadku pomocy inwestycyjnej kosztami niekwalifikowalnymi są koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją inwestycji i należą do poniższych kategorii:

- ✓ koszty personelu;
- ✓ wydatki biurowe i administracyjne;
- ✓ koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych;
- ✓ wydatki na wyposażenie

Infrastruktura sportowa nie może być użytkowana wyłącznie przez jednego użytkownika uprawiającego sport zawodowo. Wykorzystanie infrastruktury sportowej przez innych użytkowników uprawiających sport zawodowo lub amatorsko stanowić musi co najmniej 20 % jej potencjału czasowego rocznie. Jeżeli z infrastruktury korzysta kilku użytkowników jednocześnie, oblicza się odpowiednie odsetki wykorzystania potencjału czasowego. Infrastruktura sportowa i wielofunkcyjna infrastruktura rekreacyjna musi być udostępniana szeregowi użytkowników na przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach. Przedsiębiorstwom, które finansują co najmniej 30 % kosztów inwestycji w infrastrukturę, można przyznać preferencyjny dostęp na bardziej korzystnych warunkach, o ile wyżej wspomniane warunki są udostępniane publicznie.

Jeżeli z infrastruktury sportowej korzystają zawodowe kluby sportowe, państwa członkowskie zapewniają, aby warunki cenowe za korzystanie z infrastruktury były publicznie dostępne.

Maksymalna wartość pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną, nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji, natomiast zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych *ex ante*, na podstawie rozsądnych prognoz. W przypadku pomocy operacyjnej na infrastrukturę sportową kwota pomocy nie przekracza strat operacyjnych w adekwatnym okresie.

W przypadku pomocy na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną nieprzekraczającej 2 mln EUR, maksymalną kwotę pomocy można ustalić na poziomie 80 % kosztów kwalifikowalnych objętych pomocą publiczną.

4. Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną

Kosztami kwalifikowalnymi projektu dotyczącego infrastruktury lokalnej są koszty inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne.

Kosztami niekwalifikowalnymi są koszty, które nie są bezpośrednio związane z realizacją inwestycji i należą do poniższych kategorii:

- ✓ koszty personelu;
- ✓ wydatki biurowe i administracyjne;
- ✓ koszty ekspertów zewnętrznych i koszty usług zewnętrznych;
- ✓ wydatki na wyposażenie

Maksymalna wartość pomocy na infrastrukturę lokalną nie przekracza różnicy między kosztami kwalifikowalnymi a zyskiem operacyjnym z inwestycji, natomiast zysk operacyjny odlicza się od kosztów kwalifikowalnych *ex ante*, na podstawie rozsądnych prognoz.

Infrastruktura lokalna musi być udostępniana zainteresowanym użytkownikom w oparciu o otwarte, przejrzyste i niedyskryminujące zasady. Cena pobierana za użytkowanie lub sprzedaż infrastruktury musi odpowiadać cenie rynkowej. Wszelkie koncesje lub inne formy powierzenia osobie trzeciej eksploatacji infrastruktury muszą być udzielane na otwartych, przejrzystych i niedyskryminacyjnych zasadach, z należyтым poszanowaniem obowiązujących zasad udzielania zamówień.

5. Pomoc szkoleniowa

Kosztami kwalifikowalnymi pomocy szkoleniowej są:

- ✓ koszty zatrudnienia wykładowców poniesione za godziny, podczas których wykładowcy uczestniczą w szkoleniu;

- ✓ koszty operacyjne wykładowców i uczestników szkolenia bezpośrednio związane z projektem szkoleniowym, takie jak koszty podróży, zakwaterowania, materiały bezpośrednio związane z projektem, amortyzacja narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby projektu szkoleniowego. Do kosztów kwalifikowalnych nie zalicza się kosztów zakwaterowania, z wyjątkiem minimalnych niezbędnych kosztów zakwaterowania dla uczestników będących pracownikami niepełnosprawnymi;
- ✓ koszty usług doradczych związanych z projektem szkoleniowym;
- ✓ koszty personelu osób szkolonych i ogólne koszty pośrednie (koszty administracyjne, wynajem, koszty ogólne) poniesione za godziny, podczas których osoby szkolone biorą udział w szkoleniu (koszt wynagrodzenia i koszty ubezpieczeń społecznych dostosowany proporcjonalnie do godzin, podczas których uczestnicy biorą udział w projekcie szkoleniowym).

Kosztami niekwalifikowalnymi są koszty poniesione na wyposażenie (z wyjątkiem amortyzacji narzędzi i wyposażenia w zakresie, w jakim są wykorzystywane wyłącznie na potrzeby projektu szkoleniowego) oraz infrastrukturę i roboty budowlane.

W związku z ograniczonym katalogiem kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą szkoleniową koniecznym jest, aby dowody księgowo (np. faktury) zawierały poszczególne elementy usługi szkoleniowej (szczegółowe pozycje na dowodzie księgowym, a nie tylko łączną kwotę za przeprowadzenie szkolenia).

Maksymalna intensywność pomocy na szkolenia nie przekracza 50 % kosztów kwalifikowalnych. Intensywność pomocy na szkolenia można zwiększyć maksymalnie do 70 % kosztów kwalifikowalnych w następujący sposób:

- ✓ 10 punktów procentowych w przypadku szkoleń dla pracowników niepełnosprawnych lub znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji;
- ✓ 10 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz średniego przedsiębiorstwa i o 20 punktów procentowych w przypadku pomocy na rzecz małego przedsiębiorstwa.

Pomocy nie przyznaje się na szkolenia prowadzone przez przedsiębiorstwa w celu przestrzegania obowiązkowych norm krajowych w zakresie szkoleń, np. obowiązkowe szkolenia BHP.

W związku z ograniczonym katalogiem kosztów kwalifikujących się do objęcia pomocą publiczną zgodnie z wyżej opisanym schematem pomocy szkoleniowej, beneficjenci projektów szkoleniowych powinni rozważyć taki sposób realizacji projektu, by uniknąć ryzyka wystąpienia pomocy publicznej w ich projekcie.

STOSOWANE DOKUMENTY

Beneficjenci polscy mają obowiązek stosowania wprost przepisów, o których mowa w podrozdziale pt. „ZASADY UDZIELANIA POMOCY W PROGRAMIE” i wzorów dokumentów wprowadzonych tymi przepisami. Informacja dotycząca udzielania pomocy pośredniej zawierająca linki do wzorów dokumentów dla beneficjentów polskich znajduje się na stronie internetowej programu w zakładce poświęconej pomocy publicznej.

Dla Beneficjentów mających siedzibę w kraju innym niż Polska opracowano wzory dokumentów (wraz z instrukcją wypełniania) mające zastosowanie w projektach z pomocą publiczną. Dokumenty zostały zamieszczone na stronie internetowej programu w zakładce poświęconej pomocy publicznej. Oto ich spis:

1. Oświadczenie o nieotrzymaniu/o wielkości otrzymanej pomocy *de minimis*
2. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc *de minimis*
3. Formularz informacji przedstawianych przy ubieganiu się o pomoc inną niż *de minimis*

Uwaga:

Formularze należy wypełniać zgodnie z instrukcją.

Należy wypełniać tylko te pola, które są oznaczone kolorem białym. W polach szarych nie należy zmieniać ani uzupełniać treści. Puste pola oznaczone kolorem szarym należy pozostawić bez wypełnienia.

Wszelkie skreślenia w formularzach dla beneficjentów mających siedzibę w kraju innym niż Polska wynikają z konieczności ich przystosowania do formularzy stosowanych przez polskie podmioty, więc przekreślona treść nie dotyczy beneficjentów mających siedzibę w kraju innym niż Polska.